

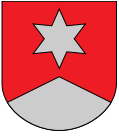

Muonion kunta
www.muonio.fi

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS 2017

Tarkastuslautakunta 28.5.2018

MUONIO
onnellisia luonnostaan

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2017

Tarkastuslautakunnan on kuntalain 121 §:n mukaan mm. arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Arviointihavainnot raportoidaan valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa (121.4 §). Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Valtuusto ei sitä kuntalain mukaan kuitenkaan erikseen hyväksy vaan merkitsee arviointikertomuksen tiedoksi.

Arviointikertomuksen vaikuttavuutta on pyritty lisäämään sillä, että uuden kuntalain 121.5 §:n mukaan kunnanhallituksen tulee antaa valtuustolle lausunto toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt tai aikoo ryhtyä arviointikertomuksessa esitettyjen havaintojen johdosta. Hallitus voi pyytää alaisiltaan toimielimiltä selvitykset arviointikertomuksesta ja koota niistä kunnanhallituksen lausunnon.

Tarkastuslautakunnan arvio on jälkikäteisarviointia siitä, kuinka kunnanhallitus, muut kunnan viranomaiset ja kunnan tytäryhteisöt ovat onnistuneet valtuuston tahdon toteuttamisessa ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan tehtävät laajenivat uuden valtuuston aloittaessa toimintansa kesäkuussa 2017. Kuntalain (410/2015) mukaan määrätyillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on 1.6.2017 alkaen ollut velvollisuus ilmoittaa julkisesti sidonnaisuuksistaan. Tarkastuslautakunta on kuntalain mukaisesti valvonut ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattanut ilmoitukset valtuuston tietoon 30.10.2017. Sidonnaisuusilmoituksista on tehty rekisteriseloste ja ajantasaiset sidonnaisuusilmoitukset on julkaistu kunnan internetsivuilla.

Arviointikertomuksen sisältö

1. Tiivistelmä
2. Tarkastuslautakunnan toiminta
3. Suositusten vaikuttavuuden arviointi
4. Sitovien toiminnan tavoitteiden arviointi
5. Kunnan talouden arviointi
6. Toiminnan arviointi

1. TIIVISTELMÄ

2017 oli vaalivuosi, jolloin luottamusmiesorganisaatio muuttui oleellisesti. Lähes jokaisessa lautakunnassa vaihtui puheenjohtajaa, joka saattoi heijastua päätöksentekoon. Uusi kunnanjohtaja aloitti työnsä huhtikuussa ja perehtyminen kunnan asioihin alkoi.

Kaiken kaikkiaan tarkastuslautakunta on tyytyväinen toimintavuoden 2017 toteutumiseen ja tilinpäätöksen tulokseen. Tilivuoden ylijäämäisen tuloksen ansiosta edellisten vuosien alijäämä on lähes katettu. Vielä jää 35.000€ kattamatonta alijäämää.

Tarkastuslautakunta muistuttaa kuitenkin taloudenpidon tarkkuudesta ja suunnitelmallisuudesta jatkossakin. Pitää muistaa, että kunnalla on vielä runsaasti velkaa (3.310€ / asukas + konsernivelkaa 4.103€ / asukas) ja investointitarpeita on tulevaisuuteenkin: mm. vesi- ja viemäriverkosto, tiestö, kunnan asuinkiinteistöt. Myös tuleva maakuntauudistus ja sote muuttaa voimakkaasti kunnan tulo- ja henkilöstörakennetta. Rahavirran saaminen elinvoimaisuuden kautta on keskeistä kunnan tulevaisuuden kannalta.

Tarkastuslautakunta kiittää uutta kunnanjohtajaa panoksesta, jolla hän on paneutunut uuden kuntastrategian tekoon.

2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

Kuntalain 71§ mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet.

Tarkastuslautakuntaan kuului vielä kevätkauden 2017 puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi kolme muuta jäsentä. Hallintosääntöuudistuksen jälkeen uudelle valtuustokaudelle valittiin puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi neljä muuta jäsentä. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Vuoden 2017 kuntavaalien jälkeen valtuusto valitsi toimikaudeksi 2017 – 2021 tarkastuslautakuntaan seuraavat jäsenet:

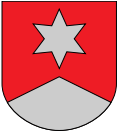
Jäsenet

Reponiemi Pentti, puheenjohtaja
Brännare Mika, varapuheenjohtaja
Lehtimäki Raija
Mäkelin Kreetta-Kaisa
Rauhala Pirjo
Tolvanen Teuvo

varajäsenet

Muotka Tuija
Veisto Pekka
Oja Kari
Sieppi Maija
Vikström Joel
Lapinoja Johanna

Lautakunta on kokoontunut kertomusvuoden aikana kuusi kertaa (2.3., 25.4., 29.8., 27.9. ja 26.10.). Valtuusto on valinnut tilintarkastajaksi BDO Auditor Oy:n. Vastuullisena tarkastajana on toiminut Risto Hyvönen. Tilintarkastaja on osallistunut kokouksiin vuoden aikana kolme kertaa. Tilintarkastaja on laatinut vuodelle 2017 tarkastussuunnitelman / työohjelman, joka sisälsi yhdeksän tarkastuspäivää. Lautakunnalle on vuoden aikana jätetty kaksi tilintarkastajan raporttia. Tarkastuslautakunta on käsitellyt raportit sekä vuoden 2016 tilintarkastuskertomuksen.

Tarkastuslautakunta on kuullut vuoden aikana toiminnasta vastaavia viranhaltijoita ja muita asiantuntijoita. Keskusteluissa on pyritty hahmottamaan valtuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden sekä talousarvion toteutumismahdollisuuksien näkymät.

Tarkastuslautakunta on laatinut oman tarkastussuunnitelman vuosille 2013–2017 sekä toimikauden 2017 – 2021 kahdelle ensimmäiselle vuodelle. Painopistealueena vuonna 2017 oli kunnan hallinto ja hallintopalvelut, erityisesti henkilöstöhallinto ja -palvelut. Lisäksi soteen liittyen sosiaalitoimen puolelta tarkastelun kohteeksi valittiin vanhuspalvelut.

Taloussihteeri on esitellyt tarkastuslautakunnalle vuoden aikana talousarvion toteutumista sekä katsauksen talouden toteutumaennusteesta ajalta 9/2017.

Kunnanhallitus hyväksyi vuoden 2017 toimintakertomuksen 9.4.2018. Kuntalain 113 §:n mukaan tilinpäätös on laadittava tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä, joten asia on käsitelty lain edellyttämässä määräajassa.

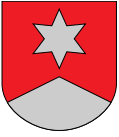
3. SUOSITUSTEN VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI

Vuoden 2016 arviointikertomus on käsitelty kunnanvaltuustossa 29.5.2017. Tarkastuslautakunta esitti kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy arviointikertomuksessa esitetyt asiat ja jättää ne kunnanhallituksen valmisteltaviksi. Valtuusto merkitsi arviointikertomuksen tiedoksi ja pyysi hallitukselta lausunnon toimenpiteistä joihin arviointikertomus antaa aihetta 30.9.2017 mennessä. Kunnanhallitus käsitteli tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen 23.10.2017 ja antoi siitä oman selvityksensä valtuustolle 30.10.2017. Tarkastuslautakunta pitää tätä hyvänä käytäntönä.

Tarkastuslautakunta kuitenkin muistuttaa, että myös tilintarkastajan loppuraportti on käsiteltävä kunnanhallituksessa.

Vuoden 2016 arviointikertomuksessa mainitut asiat ovat pääosin edenneet tilinpäätösvuoden aikana tai ne on kirjattu vuoden 2018 toimintasuunnitelmaan.

Näihin asioihin tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomioita myös vuoden 2017 osalta:

- Omavalvonta on edelleenkin puutteellista.
- Täytyy asettaa realistiset tavoitteet miten kertynyt alijäämä katetaan.
- Suunnitellut investoinnit ovat jatkuvasti siirtyneet, mutta investointitarpeet ovat kuitenkin edelleen olemassa. Lautakunta toivoo pitkäntähtäimen suunnitelmaa investointien toteuttamiseen.
- Moni asia on työn alla ja niistä on tehty myös päätöksiä. Lautakunta pyytää kiinnittämään huomiota että päätökset myös konkretisoituvat toimenpiteiksi.

4. SITOVIEN TOIMINNAN TAVOITTEIDEN ARVIOINTI

Tarkastuslautakunta otti 2017 erikoistarkastelun alle vanhuspalvelut. Vanhuspalvelulaki edellyttää tehokkaita toimia kunnalta vanhusten tukemiseksi ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Vanhusten toimintatuokioiden olleet erittäin pidettyjä ja tarpeellisia virikkeitä. Suunta on oikea, mutta valtuuston asettamasta tavoite, että 91% vanhuksista pystyy elämään turvallisesti kotona, ei ole toteutunut. Kotipalvelua ja tuettua asumispalvelua tulee kehittää ja resurssoida lisää.

Talousarvioon tulee määritellä selkeät ja yhtenäiset mitattavissa olevat mittarit, joiden pohjalta oleellista toimintaa arvioidaan vuosittain. Tavoite vaatii aina keinot ja arvioinnin.

5. KUNNAN TALOUDEN ARVIOINTI

Kunnalla on talouden tasapainottamissuunnitelma, jonka mukaan tulee edelleenkin tehdä päätökset. Tavoitteena on ollut henkilöstön määrän supistaminen ja näin ollen käyttötalouden palkkakulujen karsiminen vuosittain 3%. Tätä ei ole tapahtunut. Tarkastuslautakunnalle ei ole toimitettu henkilöstötilinpäätöstä vuodelta 2017, jotta se olisi voinut täysin tarkastella henkilöstöasioiden kokonaisuutta.

Realististen tavoitteiden tekeminen on suotavaa, edelleenkin täytyy kaksi kriisikuntakriteeriä. Alijäämän kattaminen on kunnan tärkeä taloutta ohjaava tekijä.

Tarkastuslautakunta seuraa aktiivisesti vesilaitoksen toiminnan kehittymistä. Taksoja on korotettu, mutta talous ei ole tasapainossa.

Kunnalla on meneillään ja tulossa olevia merkittäviä investointeja, jotka on pyrittävä toteuttamaan lähitulevaisuudessa (mm. hyvinvointikeskus, vesi- ja viemäriverkosto, asuinkiinteistöt, kaavatiestö).

Tuleva maakuntaudistus ja SOTE muuttavat merkittävästi kunnan tulo- ja henkilöstörakennetta. Valtionosuudet ovat vielä arvoitus, eikä niiden varaan voi rakentaa tulevaisuutta.

6. TOIMINNAN ARVIOINTI

Elinkeinotoiminta on terävöitynyt sekä yrittäjien ja kunnan välinen yhteistyö on tehostunut. Haluamme kaikki nähdä Muonion elinvoimaisena kuntana, jonne on helppo tulla töihin tai perustaa yritys. Kaavoituksessa on aukko kirkonkylän kehityksen kohdalla ja se jarruttaa alueen kehittymistä.

Kunnan imagoa on rakennettu määrätietoisesti ja oikeaan suuntaan. Viestintästrategia ohjaa imagon vahvistamista ja viestintää. Samalla tavoin kuntastrategia voimaansa tullessaan ohjaa koko kunnan päätöksentekoa ja toimintaa.

Kuntakonsernin asuntoja on kunnostettu ja vuokrantarkistukset ovat meneillään. Tämä on oikea suunta. Kuitenkaan kunnan edustaja ei ole ollut paikalla konsernin yhtiökokouksissa, joissa kunnan kuuluu ohjeistaa ja käyttää ylintä päätäntävaltaa.

Kunnalle tarpeetonta omaisuutta on syytä realisoida edelleen, kuten talouden tasapainottamis - suunnitelmassa on määritelty.

Kunta on vakinaistanut henkilöstä, mikä on edesauttanut ihmisten sitoutumista paikkakunnalle. Jatkossa tulisi olla tarkka, että jokaisen hallintokunnan työhyvinvointi on riittävän hyvällä tasolla. Hyvinvointiin kuuluu selkeät toimenkuvat ja perehdyttäminen työhön sekä kehityskeskustelut. Haluamme, että kaikki tekevät työtä saman päämäärän hyväksi. Haasteena tulee olemaan ammattihenkilöstön saaminen ja pysyminen paikkakunnalla.

Muoniossa 28.5.2018

Pentti Reponiemi, puheenjohtaja

Mika Brännare, varapuheenjohtaja

Raija Lehtimäki, jäsen

Kreetta-Kaisa Mäkelin, jäsen

Pirjo Rauhala, jäsen

Teuvo Tolvanen, jäsen

